

„Cafcass“ įvaikinimo specialistas

Gina vaiko interesus įvaikinimo procese

Kas yra „Cafcass“?

Vaikų ir šeimos teismo konsultacijų ir paramos tarnybos (CAFCASS) darbas – apsaugoti¹ ir skatinti vaikus, įtrauktų į šeimos teismo procesus, gerovę. Ji dirba su vaikais ir jų šeimomis, siekdama užtikrinti, kad būtų išklaudyta vaikų nuomonė ir paisoma jų poreikių.

Mes konsultuojame teismus, siekdami kad jų sprendimai geriausiai atitiktų vaikų interesus. Mes nepriklausomi nuo teismų, socialinių tarnybų², švietimo ir sveikatos, ir panašių agentūrų. Dirbame šeimos, o ne baudžiamuosiuose teismuose.

---

¹ 2004 m. Vaikų įstatymu su vaikais dirbančioms įstaigoms ir agentūroms suteikiama statutinė pareiga planuojant apsaugoti ir skatinti vaikų gerovę, konkrečiai kalbant apie teisę būti sveikiems, išlikti saugiams, veikti ir siekti, įnešti teigiamą indėlį siekiant ekonominės gerovės.

² Šioje brošiūroje terminas „socialinės tarnybos“ taikomas vietos įstaigoms, vykdančioms socialinių paslaugų funkciją, o ypač – vaikų socialinę priežiūrą.

Ar vaikų įvaikinimo būdai skirtingi?

Taip, vaikų įvaikinimo būdai būna skirtingi:

- a) Patys tėvai nusprendžia, kad jų vaikui geriau būti įvaikintam ir paprašo įvaikinimo agentūrą tai sutvarkyti. Pavyzdžiui, kuomet besilaukianti mama žino, kad negalės pasirūpinti vaiku.
- b) Kuomet vaikas yra vieno iš tėvų ir pageidauja būti įvaikintas naujojo partnerio. Šiuo atveju agentūra nedalyvauja, o naujasis partneris teismui pateikia prašymą.
- c) Įsitraukia socialinės tarnybos, kurių įsitikinimu, vaikui būtų geriausia būti įvaikintam naujoje šeimoje, jeigu tėvams sunku pasirūpinti savo vaiku. Socialinės tarnybos turi pateikti teismui prašymą. Įtraukiama įvaikinimo agentūra.

Kuomet dalyvauja įvaikinimo agentūra (minėtaisiais a ir c atvejais), yra du vaiko įvaikinimo etapai. Pirmajame etape vaikas **atiduodamas** šeimos **globai**, numatant įvaikinimą. Antrasis etapas – kuomet naujoji šeima vaiką galutinai **įvaikina**. Abiem etapais reikalingas tėvų sutikimas ar teismo sprendimas.

Koks „Cafcass“ vaidmuo, tėvams nusprendus atiduoti savo vaiką įvaikinti?

Šio pobūdžio įvaikinime, įvaikinimo agentūra prašo „Cafcass“ specialistą paliudyti tėvų sutikimą atiduoti savo vaiką šeimos globai, numatant įvaikinimą.

Jeigu vėliau tėvai sutiks atiduoti vaiką įvaikinti, „Cafcass“ specialistas dar kartą paliudys tėvų sutikimą. Tėvai tuo pačiu metu gali sutikti, kad jų vaikas būtų atiduotas globon numatant įvaikinimą ir galutinai įvaikinti. „Cafcass“ specialistas negali liudyti sutikimo atiduoti įvaikinti tol, kol vaikas nesulauks bent šešių savaičių amžiaus.

„Cafcass“ specialistui liudijant sutikimą, turi būti įsitikta, kad tėvai sutinka be jokių sąlygų ir pilnai suvokdami, ką tai reiškia jų vaikui ir jiems patiems. „Cafcass“ specialistas tuomet:

- > peržiūrės visus globos ar įvaikinimo dokumentus;
- > įsitikins, ar tėvai gavo visą reikiamą informaciją ir konsultaciją apie įvaikinimą;
- > patikrins gimimo liudijimo tikrumą ir teisingumą;
- > Patikrins ar tėvai turėjo galimybę pakalbėti apie kontaktavimą su vaiku ateityje (ar asmeniškai, ar pvz., laiškais) ir paaiškins apie įvaikinimo kontaktų registrą.

Ivaikinimai, dėl kurių pakanka pateikti prašymą teismui?

Ivaikinimo atvejais naujai sukurtoje šeimoje, kuomet vaikas priklauso vienam iš partnerių, kur dalyvauja socialinės tarnybos, pateikiamas prašymas teismui, o tuomet prasideda arba globos suteikimo, arba įvaikinimo procesas.

„Cafcass“ specialisto vaidmuo šiame procese priklauso nuo to, ar tėvai sutinka, ar nesutinka įvaikinti. Jeigu, pradžioje, tėvai ketina sutikti, kad jų vaikui bus suteikiama globa arba įvaikinimas, „Cafcass“ specialistas vadinamas **Ataskaitą teikiančiu pareigūnu**. Procesas gali būti visai nesudėtingas. Jeigu vienas iš tėvų nesutinka, arba jeigu yra ypatingos aplinkybės, „Cafcass“ specialistas vadinamas **Vaiko globėju**. Tuomet prireiks gilesnio tyrimo. Bet kuriuo atveju, mūsų specialistai yra išmokyti ir patyrę dirbti su vaikais ir šeimomis. Jie nesusiję nei su vienu, įsitraukusiu į atidavimo globoti ar įvaikinti procesą.

Kā veikia ataskaitā teikiantis pareigūns?

Pagrindinis ataskaitā teikiančio pareigūno vaidmuo – uztikrīnīt, kad tēvai suvokia, kā jīems ir jū vaikui reiškia atīdavīmas globoti ar jvaikīnītī, ir īšīaiškīnītī, ar tēvai tīkrai sutīnka atīduoti globoti, ar jvaikīnītī. Jīe:

- > peržiūrēs visus globos ar jvaikīnītī dokumentus;
- > īsītīkīns, ar tēvai gavo visā reikīamā īnformacījā īr konsultacījā apie jvaikīnītī;
- > patīkrīns gīmīmo līudījīmī tīkrumā īr teīsingumā
- > patīkrīns ar tēvai turējo galīmībē pakalbēti apie kontaktavīmā su vaiku atēītyjē (ar asmenīškai, ar pvz., lāīškais) īr paaīškīns apie jvaikīnītī kontaktū registrā;
- > parēngs trumpā ataskaitā teīsmui.

Jeīgu tēvai sutīnka, kad jū vaīkas būtū atīduotas globoti šēīmai atēītyjē numatant jvaikīnītī, ataskaitā teikīantis pareīgūns paliudys tēvū sutīkīmā.

Jeīgu vēlīau tēvai sutīks atīduoti vaīkā jvaikīnītī, ataskaitā teikīantis pareīgūns dar kartā paliudys tēvū sutīkīmā. Tēvai gali sutīktī, kad jū vaīkas bus atīduotas globoti šēīmai īr tuo pat metu su teīsmo sprendīmu dēl jvaikīnītī. Tuo atvēju bus paliudytas abi sutīkīmī formas.

Ataskaitā teikīančīam pareīgūnui līudījant sutīkīmā, jīe turi būtī īsītīkīnē, kad tēvai sutīnka be jokīū sājygu īr pilnai suvokdami, kā tai reiškia jū vaikui īr jīems patiems.

Ką veikia vaiko globėjas?

Jeigu vienas iš tėvų nesutinka atiduoti globoti ar įvaikinti, arba jeigu yra ypatingos aplinkybės, teismas paskiria Vaiko globėją. Tai gali būti tas pats asmuo, kuris anksčiau buvo ataskaitą teikiančiu pareigūnu. Vaiko globėjas veidamas vaiko vardu ir gindamas vaiko interesus:

- > peržiūrės visus globos ar įvaikinimo dokumentus;
- > pateiks savo užklausas;
- > pasirūpins, kad vaikas turėtų advokatą;
- > parengs ataskaitą teismui.

Šioje ataskaitoje teismui bus pateikta vaiko globėjo nuomonė, ar atidavimas globon arba įvaikinti neprieštarauja vaiko interesams, taip pat bus pateikiama kita teismui žinotina informacija. Tėvams paprastai neleidžiama susipažinti su ataskaita, tačiau kartais teismas sutinka tai atskleisti, bet tik pašalinus informaciją apie įvaikintojus. Ataskaita yra konfidenciali, todėl, jeigu jums buvo leista su ja susipažinti, privalote niekam kitam jos neatskleisti.

Ar tai, ką pranešu vaiko globėjui, konfidencialu?

Visa vaiko globėjui pateikta informacija gali būti įtraukta į teismui skirtą ataskaitą, be to, informacija gali būti perduota ir kitais tikslais. Pavyzdžiui, kartais yra būtina perduoti informaciją kitai agentūrai, jeigu kyla abejonių dėl vaiko saugumo. Be to, esame įgaliojami vykdyti tyrimus, siekiant padėti vaikams ir šeimoms, ir todėl kartais jūsų informacija gali būti panaudota šiuose tyrimuose anonimiškai.

Ar visuomet teismas vykdo tai, ką rekomenduoja vaiko globėjas?

Būtent teismas priima nutartį, tačiau visuomet atidžiai išklauso, ką rekomenduoja vaiko globėjas. Jeigu teismas nesutinka su vaiko globėjo rekomendacija, būtinai bus paaiškintos priežastys.

Ar atsižvelgiama į mano nuomonę?

Džiaugiamės pateikta nuomone apie visas mūsų teikiamas paslaugas ir veiklą, nes tai skatina plėtoti ir tobulinti savo paslaugas. Pageidautume sužinoti visų, besinaudojančių mūsų paslaugomis, nuomonę – vaikų ir jaunuolių, tėvų, giminaičių, teismų ir kitų agentūrų.

Tai galėtų būti:

- > **pastaba** apie mūsų politiką ar darbo tvarką, ar visais kitais mūsų paslaugų klausimais;
- > mūsų darbo arba konkretaus „Cafcass“ pareigūno **pagyrimas**;
- > **priekaištas** kuriais nors bendradarbiavimo su mumis aspektais.

Visas su mūsų paslaugomis ir jų rezultatais susijusias pastabas, pagyrimus ir priekaištus registruosime ir pateiksime savo metinėje ataskaitoje.

Kaip pateikti pastabas ir pagyrimus?

Visas pastabas ar pagyrimus pateikite (pageidautina raštu) atsakingam specialistui arba nusiųskite vietos „Cafcass“ vadybininkui informacinio lapelio antroje pusėje nurodytu adresu. Savo pastabas ar nuomonę dar galite nusiųsti į mūsų nacionalinį biurą el. paštu yourviews@cafcass.gov.uk.

Bylos pabaigoje galite pageidauti atsakomojo susitikimo su jūsų byloje dalyvaujančiu specialistu ar jo vadovu.

Jeigu manęs netenkina „Cafcass“ teikiamos paslaugos?

Mes siekiame teikti aukšto lygio paslaugas visuose šeimos teismo procesuose, ir suteikti galimybę pasisakyti vaikams kritiniu jų gyvenimo laikotarpiu. Svarbu žinoti, kodėl mūsų paslaugų vartotojai mano, kad mes nesilaikome šių tikslų

Mes atliekame nusiskundimų tyrimus, skirtus užtikrinti, kad į priekaištus būtų reaguojama kiek įmanoma greičiau, teisingiau ir efektyviau. Žemiau supažindinama su skundų tyrimo procesu. Išsamus procesas yra aprašytas paslaugų vartotojui³ skirtoje brošiūroje, kurią galima gauti vietoje „Cafcass“ biure arba rasti mūsų tinklavietėje www.cafcass.gov.uk, skyriuje *Information* (informacija).

Jeigu aš pateiksiu skundą?

Pirmausia, apie savo nepasitenkinimą kuriais nors mūsų teikiamų paslaugų klausimais visuomet informuokite su tuo susijusį specialistą. Taip bus suteikta galimybė išsiaiškinti. Be to, galite pareikalauti atsakomojo susitikimo bylos pabaigoje, kaip nurodyta ankstesniame puslapyje.

---

³ Į jūsų nuomonę bus atsižvelgta – kaip pateikti pastabą, pagyrą ar priekaištą dėl mūsų darbo.

Jeigu nepageidaujate to daryti, tačiau nusprendėte pateikti skundą, nedelsiant susisiekite su vietos „Cafcass“ vadovu, turėdami galvoje žemiau pateiktus skundų pateikimo terminus.

Jeigu nesutinkate su ataskaitos turiniu, geriausia šį klausimą iškelti teismo svarstymo metu.

Neįmanoma pakeisti priimto teismo sprendimo pateikiant skundą mums. Jeigu nesutinkate su teismo priimtu sprendimu, jums reikia konsultuotis su teisininkais dėl galimos apeliacijos prieš teismo sprendimą.

Svarbu pažymėti, kad yra nustatyti tam tikri laikotarpiai, per kuriuos priimame skundus. Suaugusiems – per tris mėnesius nuo įvykio ar incidento. Apie šiuos nustatytus laikotarpius išsamiau žr. brošiūroje *[jūsų nuomonę bus atsižvelgta]*.

Patvirtinimo apie jūsų skundo gavimą tikėkitės gauti per penketą darbo dienų.

Skundai iš vaikų priimami visuomet. Vaikui, pageidaujančiam pateikti skundą, bus pasiūlyta nepriklausomo advokato pagalba viso proceso metu.

Vaiko saugumas

Mes su kitomis agentūromis atliekame patikrinimus, siekdami išsiaiškinti ar vaikui yra didelės žalos rizika. Turima galvoje, kuomet vaikas paliudija apie buitinį smurtą. Kartu su policija, socialinėmis tarnybomis ir vaiko apsaugos tarnybomis vykdomi reguliarius patikrinimai. Jeigu prireiks papildomų patikrų su papildomomis agentūromis (pvz. bendros praktikos gydytojais, mokyklomis), bus pranešta. Informacija bus naudojama rengiant ataskaitą teismui, be to dar gali būti perduota ir socialinėms tarnyboms.

Nepalaikysime jokių planų, kurie keltų pavojų vaiko ar jaunuolio ir jų globotojų saugumui.

Įvairovė

Siekiame ginti asmeninius vaikų poreikius ir gerbti bei vertinti įvairias bendruomenes, kuriose jie auga. Mes registruojame ir stebime informaciją, susijusią su mūsų paslaugų vartotojų įvairove, pvz., jų kilmę, kalbą ir specialiuosius poreikius, tam, kad galėtum nuolat tobulinti savo paslaugų kokybę vaikams ir jų šeimoms. Tokia informacija mums padeda remti rasių lygybę ir suteikti prieigą prie paslaugų, kaip reikalaujama pagal Rasinių santykių 2000 m. įstatymo pataisą, 1995 m. Įstatyme dėl diskriminavimo dėl negalios ir 1993 m. Valų kalbos įstatymą.

Informacija

Informacijos rinkimas, apdorojimas ir prieinamumas reglamentuojamas įstatymų. Atkreipiame dėmesį į aktualius dalykus:

- > Mūsų darbo pobūdis, reikalauja apdoroti asmeninę informaciją, susijusią su mūsų paslaugų vartotojais. Visa ši veikla vykdoma vadovaujantis 1998 m. Duomenų apsaugos įstatymu. Prieiga prie mūsų įrašo Duomenų apsaugos registre rasite www.cafcass.gov.uk;
- > pagal Duomenų apsaugos įstatymą, galite pareikalauti apie jus sukauptos informacijos kopijų;
- > Mes įsipareigojame teikti informaciją apie paslaugas, pagal 2000 m. Informacijos laisvės įstatymą.

Išsamiau apie tai, kaip mes dirbame vadovaudamiesi Duomenų apsaugos ar Informacijos laisvės įstatymais, galite žr. mūsų tinklavietėje www.cafcass.gov.uk esantį skyrių *Information* (informacija) arba susisiekti su vietos „Cafcass“ biuru.

Mūsų tinklavietėje dar rasite papildomą informaciją apie visas mūsų teikiamas paslaugas.

Šioje brošiūroje pateikiama informacija prieinama garso kasetėje ir išvardytomis kalbomis:
Arabų, bengalų, gujarati, hindų, kinų, portugalų, prancūzų, pundžabio, turkų, urdų ir valų kalbomis.

www.cafcass.gov.uk

V3-Q5